

Передмова

Автори

Міжнародна консультативна рада

Подяка

Вступ

22. ГЕПАТОЛОГІЯ

Клінічні ознаки захворювань гепатобіліарної системи

Функціональна анатомія та фізіологія

Прикладна анатомія

Функції печінки

Обстеження у разі захворювань гепатобіліарної системи

Печінкові проби та інші біохімічні показники

Гематологічні дослідження

Імунологічні дослідження

Візуалізаційні методи діагностики

Гістологічні дослідження

Неінвазивні маркери фіброзу печінки

Клінічні проблеми у разі захворювань печінки

Гостра печінкова недостатність

Відхилення показників функціонального стану печінки

Жовтяниця

Гепатомегалія

Асцит

Печінкова енцефалопатія

Варикозна кровотеча

Цироз

Портальна гіпертензія

Інфекційні хвороби та печінка

Вірусні гепатити

ВІЛ-інфекція та печінка

Абсцес печінки

Алкогольна хвороба печінки

Неалкогольна жирова хвороба печінки

Аутоімунні захворювання печінки та жовчовивідних шляхів

Аутоімунний гепатит

Первинний біліарний холангіт

Первинний склерозивний холангіт

IgG4-асоційований холангіт

Пухлини печінки та інші вогнищеві ураження печінки

Первинні злоякісні пухлини

Вторинні злоякісні пухлини

Доброякісні пухлини

Медикаментозна терапія та печінка

Медикаментозно-індуковані ураження печінки

Спадкові захворювання печінки

Гемохроматоз

Хвороба Вільсона

Дефіцит α 1-антитрипсину

Синдром Жільбера

Судинні захворювання печінки

Захворювання артерій печінки

Ураження портальної системи

Захворювання печінкових вен

Вагітність і печінка

Інтеркурентні та діагностовані до вагітності захворювання печінки

Захворювання печінки, що асоціюються з вагітністю

Трансплантація печінки

Показання та протипоказання

Ускладнення

Прогноз

Холестаз та захворювання жовчовивідної системи

Хімічний холестаз

Доброякісний рецидивний внутрішньопечінковий холестаз

Внутрішньопечінкова біліарна патологія

Позапечінкова біліарна патологія

Вторинний біліарний цироз

Жовчнокам'яна хвороба

Холецистит

Холедохолітіаз

Пухлини жовчного міхура і біліарного шляху

Інші розлади жовчовивідних шляхів

23. ГЕМАТОЛОГІЯ ТА ТРАНСФУЗІЙНА МЕДИЦИНА

Клінічне обстеження при захворюваннях крові

Функціональна анатомія та фізіологія

Кровотворення

Клітини крові та їхні функції

Гемостаз

Дослідження при захворюваннях системи крові

Загальний аналіз крові

Дослідження мазка крові

Дослідження кісткового мозку

Дослідження згортання крові

Основні симптоми при захворюваннях крові

Анемія

Підвищений рівень гемоглобіну

Лейкопенія (зменшення кількості лейкоцитів)

Лейкоцитоз (збільшення кількості лейкоцитів)

Лімфаденопатія

Спленомегалія

Кровотеча

Тромбоцитопенія (зменшення кількості тромбоцитів)

Тромбоцитоз (збільшення кількості тромбоцитів)

Панцитопенія

Інфекція

Принципи лікування гематологічних захворювань

Препарати крові і трансфузія

Хіміотерапія

Трансплантація гемопоетичних стовбурових клітин

Антикоагулянтна та антитромбоцитарна терапія

Анемії

Залізодефіцитна анемія

Анемія хронічного захворювання

Мегалобластна анемія

Гемолітична анемія

Гемоглобінопатії

Серпоподібно-клітинна анемія

Інші гемоглобінопатії

Таласемії

Гематологічні злоякісні новоутворення

Лейкемії

Лімфоми

Парапротеїнемії

Апластичні анемії

Мієлопроліферативні новоутворення

Геморагічні розлади

Порушення первинного гемостазу

Коагуляційні розлади

Тромботичні розлади

Венозна тромбоемболічна хвороба (венозна тромбоемболія)

Спадкова і набута тромбофілії та протромботичні стани

24. РЕВМАТОЛОГІЯ І ХВОРОБИ КІСТОК

Клінічне обстеження опорно-рухового апарату

Функціональна анатомія та фізіологія

Кістки

Суглоби

Скелетні м'язи

Обстеження у разі патології опорно-рухового апарату

Пункція суглоба

Візуалізаційні методи дослідження

Аналіз крові

Біопсія

Електроміографія

Синдроми, характерні для захворювань опорно-рухового апарату

Гострий моноартрит

Поліартрит

Переломи кісток

Генералізований м'язово-скелетний біль

Біль у спині

Місцевий м'язово-скелетний біль

Біль у м'язах і м'язова слабкість

Принципи лікування захворювань опорно-рухового апарату

Поінформованість пацієнтів та зміна способу життя

Немедикаментозні методи лікування

Медикаментозне лікування

Остеоартрит

Кристал-індукований артрит

Фіброміалгія

Інфекції кісток та суглобів

Ревматоїдний артрит

Ювенільний ідіопатичний артрит

Спондилоартропатії

Осьова спондилоартропатія

Реактивний артрит

Псоріатичний артрит

Ентеропатичний спондилоартрит

Аутоімунні захворювання сполучної тканини

Васкуліт

Захворювання кісток

Остеопороз

Остеомалія, рахіт і дефіцит вітаміну D

Кісткова хвороба Педжета

Інші захворювання кісток

Пухлини кісток і суглобів

Ревматологічні симптоми інших захворювань

Інші стани

25. НЕВРОЛОГІЯ

Клінічне обстеження нервової системи

Функціональна анатомія та фізіологія

Функціональна анатомія нервової системи

Локалізація ураження в центральній нервовій системі

Обстеження у разі неврологічних захворювань

Нейровізуалізація

Нейрофізіологічні дослідження

Основні проблеми у разі неврологічних захворювань

Головний біль і біль у ділянці обличчя

Запаморочення, потемніння в очах, непритомність

Епілептичний статус

Кома

Делірій

Амнезія

Слабкість

Розлади чутливості

Патологія рухів

Патологія сприйняття

Порушення балансу тіла та головокружіння

Патологія ходи

Порушення мови та мовлення

Розлади нюху

Зорові розлади та окорухові порушення

Порушення слуху

Бульбарні симптоми – дисфагія та дизартрія

Розлади сечовипускання, кишківника та сексуальна дисфункція

Зміни особистості

Розлади сну

Психіатричні розлади

Функціональні симптоми

Синдроми головного болю

Епілепсія

Вестибулярні розлади

Розлади сну

Надмірна денна сонливість (гіперсомнолентність)

Парасомнії

Запальні захворювання нервової системи

Паранеопластичні неврологічні розлади

Нейродегенеративні захворювання

Рухові розлади

Атаксії

Тремтливі розлади

Дистонія

Геміфаціальний спазм

Хвороби мотонейронів

Спінальна м'язова атрофія

Інфекції нервової системи

Менінгіти

Паренхімні вірусні інфекції

Паренхімні бактеріальні інфекції

Хвороби, спричинені бактеріальними токсинами

Пріонові хвороби

Внутрішньочерепні новоутворення та підвищення

внутрішньочерепного тиску

Підвищений внутрішньочерепний тиск

Пухлини головного мозку

Паранеопластичні неврологічні захворювання

Гідроцефалія

Ідіопатична внутрішньочерепна гіпертензія

Травма голови

Порушення функції мозочка

Захворювання хребта і спинного мозку

Шийний спондильоз

Спондильоз поперекового відділу хребта

Компресія спинного мозку

Власні захворювання спинного мозку

Захворювання периферичних нервів

Тунельні нейропатії

Множинний мононеврит

Полінейропатія

Синдром Гієна–Барре

Хронічна полінейропатія

Плечова плексопатія

Попереково-крижова плексопатія

Ураження спинномозкових корінців

Хвороби нервово-м'язового з'єднання

Міастенія

Міастенічний синдром Ламберта–Ітона

Захворювання м'язів

М'язові дистрофії

Спадкові метаболічні міопатії

Набуті міопатії

26. МЕДИЦИНА ІНСУЛЬТУ

Клінічне обстеження у разі інсульту

Функціональна анатомія та фізіологія

Обстеження

Основні симптоми у разі інсульту

Парези

Порушення мови

Порушення зору

Візуально-просторова дисфункція

Атаксія

Головний біль

Судоми

Кома

Інсульт

Патогенез

Клінічні прояви

Обстеження

Лікування

Субарахноїдальний крововилив

Клінічна картина

Обстеження

Лікування

Церебральні венозні захворювання

Клінічна картина

Обстеження та лікування

27. КЛІНІЧНА ОФТАЛЬМОЛОГІЯ

Функціональна анатомія та фізіологія

Діагностика порушень зору

Периметрія

Візуалізаційні дослідження

Електрофізіологічне дослідження

Симптоми очних хвороб

«Сухе око»
Свербіж
Біль/головний біль
Світлобоязнь/відблиски
Фотопсія
Затуманення зору
Втрата зору
Порушення зору внаслідок дисторсії
Ретракція повік
Набряк диска зорового нерва
Проптоз
Основні захворювання органа зору

Запалення очей
Інфекційні захворювання
Катаракта
Ураження очей при цукровому діабеті
Оклюзія судин сітківки
Вікова макулярна дегенерація

28. МЕДИЧНА ПСИХІАТРІЯ

Клінічне обстеження

Психіатричне інтерв'ю
Обстеження психічного стану
Додаткові дослідження в психіатрії

Функціональна анатомія та фізіологія

Біологічні чинники
Психологічні та поведінкові чинники
Соціальні чинники та чинники довкілля

Розлади при психічних хворобах

Делірій
Зловживання алкоголем
Зловживання психоактивними речовинами
Марення та галюцинації
Пригнічений настрій
Піднесений настрій
Тривога
Психологічні чинники, що впливають на медичні стани
Соматичні симптоми, які неможливо пояснити з медичного погляду
Самоушкодження
Стурбована поведінка та агресія

Принципи лікування психічних розладів

Медикаментозна терапія
Електросудомна терапія
Інші форми електромагнітної стимуляції
Хірургічна терапія
Психотерапія
Соціальні втручання

Психічні розлади

Деменція
Зловживання алкоголем та алкогольна залежність
Розлади внаслідок зловживання психоактивними речовинами
Шизофренія
Афективні розлади
Тривожні розлади
Обсесивно-компульсивний розлад
Стрес-асоційовані розлади
Соматоформні розлади

Розлади харчової поведінки
Розлади особистості
Симулятивний розлад і симуляція
Післяпологові психіатричні розлади

Психіатрія та законодавство

29. ДЕРМАТОЛОГІЯ

Клінічне обстеження при захворюваннях шкіри

Функціональна анатомія та фізіологія

Діагностика захворювань шкіри

Симптоми у разі захворювань шкіри

Морфологічні елементи висипу

Висип

Пузир

Свербіж

Фоточутливість

Виразки нижніх кінцівок

Порушення пігментації

Захворювання росту волосся та нігтів

Невідкладні стани в дерматології

Принципи лікування захворювань шкіри

Загальні заходи

Топічна терапія

Фототерапія та фотохіміотерапія

Системна терапія

Дерматохірургія

Нехірургічне лікування

Пухлини шкіри

Злоякісні пухлини

Доброякісні ураження шкіри

Поширені інфекції шкіри та паразитози

Бактеріальні інфекції

Вірусні інфекції

Грибкові інфекції

Паразитози

Акне та розацеа

Екзема

Псоріаз та інші еритематозні дерматози з лущенням шкіри

Ліхеноїдний еруптивний висип

Кропив'янка

Бульозні захворювання

Токсичний епідермальний некроліз

Імунобульозні захворювання

Розлади пігментації

Зниження пігментації

Підвищена пігментація

Розлади росту волосся

Захворювання нігтів

Захворювання шкіри в загальній медицині

Стани за участю судинної системи шкіри

Захворювання сполучної тканини

Гранульоматозна хвороба

Порфірії

Порушення відкладення в шкірі

Генетичні розлади

Реактивні розлади

Токсикодермії

30. МЕДИЦИНА ВАГІТНОСТІ ТА ПОЛОГІВ

Клінічне обстеження під час вагітності

Клінічне обстеження в акушерстві

Планування вагітності у пацієнок із соматичною патологією

Функціональна анатомія та фізіологія

Діагностика

Променеві методи дослідження

Проблеми під час вагітності

Задишка

Біль у грудях

Судинний колапс

Головний біль

Нудота і блювання

Набряк

Судоми

Соматичні розлади у період вагітності

Артеріальна гіпертензія

Респіраторні захворювання

Захворювання органів травлення

Цукровий діабет

Ендокринні захворювання

Інфікування вірусом імунодефіциту людини

Ревматична гарячка

Захворювання серцево-судинної системи

Захворювання нирок

Захворювання печінки

Неврологічні захворювання

Психічні розлади

Захворювання органів кровотворення

31. ПІДЛІТКОВА МЕДИЦИНА ТА МЕДИЦИНА ПЕРЕХІДНОГО ВІКУ

Взаємозв'язок між службами охорони здоров'я для дитячого та дорослого населення

Функціональна анатомія та фізіологія

Особливості ендокринної системи

Особливості фізичного розвитку

Когнітивні та поведінкові особливості

Обстеження

Клінічне оцінювання

Проблеми медицини перехідного віку

Проблеми прихильності

Високоризикова поведінка

Незапланована вагітність

Клінічні прояви

Захворювання нервової системи

Захворювання органів дихання

Захворювання серцево-судинної системи

Онкологічні захворювання

Захворювання нирок

Трансплантація органів

Цукровий діабет

Захворювання органів травлення

Ревматологічні та кісткові захворювання

Підсумки

32. СТАРІННЯ ТА ЗАХВОРЮВАННЯ

Комплексне геріатричне оцінювання

Демографічна ситуація

Функціональна анатомія та фізіологія

Біологічні аспекти старіння
Фізіологічні зміни при старінні
Слабкість і мультиморбідність

Обстеження

Комплексне геріатричне оцінювання
Рішення щодо обстеження та лікування

Проблеми у геріатричній медицині

Падіння

Запаморочення

Делірій

Нетримання сечі

Призначення та відміна призначень

Інші проблеми в старості

Реабілітація

33. ОНКОЛОГІЯ

Клінічне обстеження хворого на рак

10 Основних ознак раку

1. Нестабільність геному і мутації
2. Резистентність до загибелі клітин
3. Підтримка проліферативних сигнальних каскадів
4. Ухилення від супресорів росту
5. Реплікаційне безсмертя
6. Індукування ангиогенезу
7. Активація інвазії та метастазування
8. Перепрограмування енергетичного метаболізму
9. Запалення, що активує ріст пухлини
10. Ухилення від імунного знищення

Екологічні та генетичні детермінанти раку

Обстеження

Гістологія

Візуалізація

Біохімічні маркери

Клінічні прояви в онкології

Пухлина

Втрата маси тіла та гарячка

Тромбоемболізм

Ектопічне виділення гормонів

Неврологічні паранеопластичні синдроми

Шкірні прояви раку

Невідкладні ускладнення, спричинені пухлинами

Метастатична хвороба

Лікування онкохворих

Хірургічне лікування

Системна хіміотерапія

Променева терапія

Гормональна терапія

Імунотерапія

Біологічна терапія

Результати лікування

Пізня токсичність

Злоякісні пухлини специфічних локалізацій

Рак грудної залози

Рак яєчника

Рак ендометрія

Рак шийки матки

Пухлини голови та шиї

Рак невідомого походження

Мультидисциплінарна комісія

34. БІЛЬ ТА ПАЛІАТИВНА ДОПОМОГА

Біль

Функціональна анатомія та фізіологія

Дослідження

Принципи лікування

Втручання

Хронічні больові синдроми

Паліативна допомога

Проблеми паліативної допомоги

Смерть і вмирання

35. ЛАБОРАТОРНІ РЕФЕРЕНТНІ МЕЖІ

Примітки до міжнародної системи одиниць (одиниці SI)

Лабораторні референтні межі у дорослих

Сечовина та електроліти у венозній крові

Досліджувані речовини в артеріальній крові

Гормони у венозній крові

Інші загальні досліджувані речовини у венозній крові

Загальні досліджувані речовини в сечі

Досліджувані речовини у спинномозковій рідині

Досліджувані речовини у калі

Гематологічні значення

Лабораторні референтні межі в дитячому та підлітковому віці

Лабораторні референтні межі при вагітності

Показчик